ཕྱོགསབསྡུསགསརའགྱུརལོའིཟླཚེསལྷོབོཁའིའིབོདབོཡིའིགཚགསཔརའགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ།བསོད་ནམས་བསྟན་པ།ལག་བསྟར་རྩོམ་སྒྲིག་པ།ཡེ་ཤེས་བཟང་མོ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་
དང་རང་རྟོགས་ངང་བློ་མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སྲོག་ཤིང་
གནང་བའི་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་དང་ཚད་མཐོའི་གཅིག་གྱུར་
ཡོང་བ་བྱེད་པར་འགན་ལེན་ཏན་ཏིག་བྱས་ཏེ།བསམ་བློ་
གཅིག་གྱུར་དང་བྱ་སྤྱོད་གཅིག་གྱུར་དང་།གང་སྒྲུབ་གང་
འགོག་དང་གང་གསུང་དེ་སྒྲུབ་བཅས་བྱས་ནས་ཀྲུང་གོའི་
ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་སྒུལ་
ཤུགས་དང་མཉམ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་པར་བྱེད་
དགོས།
སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས“ཏང་གི་སྒྲིག་ཁྲིམས་
སློབ་སྦྱོང་སློབ་གསོ་སྒྲིག་འཛུགས་ཡག་པོ་བྱས་ནས་སྤེལ་ཏེ་
ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པར་སྒྲིག་ཁྲིམས་སྦྱོང་བ་དང་།སྒྲིག་
ཁྲིམས་ཤེས་པ།སྒྲིག་ཁྲིམས་དམ་པ།སྒྲིག་ཁྲིམས་སྲུང་བ་
བཅས་ཀྱི་ཁྲིད་སྟོན་དང་འགོ་ཁྲིད་ལས་བྱེད་པས་དབང་
ཆའི་ལྟ་བ་ཡང་དག་བཙུགས་ཏེ་དྲང་གཞག་ངང་དབང་ཆ་
སྤྱོད་པ་དང་།ཁྲིམས་ལྟར་དབང་ཆ་སྤྱོད་པ།དམངས་
ཆེད་དབང་ཆ་སྤྱོད་པ།སྤྱོད་གཙང་ངང་དབང་ཆ་སྤྱོད་པ་
བཅས་ལ་ལྟ་སྐུལ་བྱེད་དགོས”ཞེས་ནན་བཤད་གནང་
ཡོད།ཏང་གི་སྒྲིག་ཁྲིམས་སློབ་སྦྱོང་སློབ་གསོ་ཡག་པོ་སྤེལ་
བར།ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་
ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཛུབ་
ཁྲིད་དུ་བྱེད་པ་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་ཏང་ཡོན་དང་ལས་
བྱེད་པས་ཏང་གི་སྒྲིག་སྲོལ་དང་སྒྲིག་ཁྲིམས་སེམས་ལ་མི་
འཇོག་པ་དང་།རྒྱུས་མངའ་མེད་པ།ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་
སོགས་ཀྱི་གནད་དོན་ཁག་གཅིག་ཐག་གཅོད་པར་
དམིགས་ཏེ།ཏང་ཡོན་དང་ལྷག་པར་དུ་ཏང་ཡོན་འགོ་
ཁྲིད་ལས་བྱེད་པ་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས《སྲོལ་ཡིག》སློབ་སྦྱོང་
ནན་ཏན་བྱས་ནས་སྒྲིག་ཁྲིམས་སྦྱོང་བ་དང་།སྒྲིག་ཁྲིམས་
ཤེས་པ།སྒྲིག་ཁྲིམས་དམ་པ།སྒྲིག་ཁྲིམས་སྲུང་བ་བཅས་
བྱེད་པ་དང་གང་ཞིག་ནི་ཏང་གི་སྒྲིག་ཁྲིམས་སྒྲིག་སྲོལ་
ཡིན་པ་གསལ་པོ་ཤེས་པ།གང་ཞིག་བྱེད་འོས་པ་དང་གང་
ཞིག་བྱེད་མི་འོས་པ་ཤེས་པ།སྒྲིག་ཁྲིམས་སྲུང་རྒྱུ་ནང་

སེམས་སུ་འཇགས་པ་དང་ཕྱི་ལག་ལེན་དུ་འཁྱོལ་བའི་རྩ་
དོན་དུ་བཟུང་བ།སྒྲིག་ཁྲིམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལ་སྔར་བས་
ཤུགས་སྣོན་དང་རང་ངོས་འཆུན་འདོམས་ལ་སྔར་བས་
ཤུགས་སྣོན།རུལ་འགོག་ནུས་པ་སྔར་བས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ངེས་ཤུགས་དང་།སྒྲིག་ཁྲིམས་ཀྱི་ངེས་ཤུགས།
ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ངེས་ཤུགས།རུལ་འགོག་གི་ངེས་ཤུགས་ཆེ་རུ་
གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ལྷག་
བསམ་རྣམ་དག་དང་།སྤྱོད་གཙང་།འགན་འཁུར་ཕོད་
པ་བཅས་བྱེད་དགོས།
སྒྲིག་ཁྲིམས་འཛུགས་སྐྱོང་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་
ནི་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཏང་ནན་པོས་སྐྱོང་བའི་རྩ་བཅོས་ཀྱི་
ཐབས་ཇུས་ཤིག་རེད།བསམ་བློ་དང་བྱ་སྤྱོད་ཏང་ཀྲུང་
དབྱང་གི་ཐབས་ཇུས་བཀོད་སྒྲིག་ཐོག་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བ་
དང་ཏང་གི་སྒྲིག་ཁྲིམས་སློབ་སྦྱོང་སློབ་གསོ་སྤེལ་བ་དེ་
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་འགན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་ཏེ།རིམ་
ཁག་ཏང་རྩ་འཛུགས་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་འགན་འཁྲི་ནན་དུ་
གཏོང་བ་དང་ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པས་སྤུས་ཚད་མཐོ་པོས་
ཏང་གི་སྒྲིག་ཁྲིམས་སློབ་སྦྱོང་སློབ་གསོའི་ལས་འགན་སྒྲུབ་
པར་སྐུལ་འདེད་བཏང་སྟེ།ཏང་གི་སྒྲིག་ཁྲིམས་སློབ་སྦྱོང་
སློབ་གསོའི་བྱེད་ཐབས་ཚང་མ་ལྟེ་བའི་ལས་དོན་ལ་སྐུལ་
འདེད་གཏོང་བ་དང་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཏང་ནན་པོས་
སྐྱོང་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བའི་བྱེད་ཐབས་ནུས་ལྡན་ཞིག་ཏུ་
འགྱུར་བར་བྱེད་དགོས།ཏང་གི་སྒྲིག་ཁྲིམས་སློབ་སྦྱོང་
སློབ་གསོ་སྤེལ་རྒྱུ་གོ་སྐབས་སུ་བཟུང་ནས་སྒྲིག་ཁྲིམས་
འཛུགས་སྐྱོང་བྱེད་པ་དེ་བས་མངོན་གསལ་དོད་པའི་
གནས་བབ་ཐོག་བཞག་སྟེ།ཏང་ལ་དོ་དམ་དང་ཏང་སྐྱོང་
བའི“གཅུན་ལྕག”ཡིན་པའི་སྒྲིག་ཁྲིམས་འདི་ཡག་པོ་སྤྱད་
དེ་ཏང་ཡོངས་ཀྱིས་རང་རྟོགས་ངང་ཏང་གི་སྒྲིག་ལམ་དང་
སྒྲིག་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་བློ་དང་བྱ་སྤྱོད་ཡོ་བསྲང་
བྱས་ན།ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་སྔར་བས་འགྱུར་མེད་སྟོབས་
ལྡན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ངེས་རེད།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）ལྷན་དུ་ཞུགས་པ་རེད།
རྩེད་ཐང་ཟླ་འོད་ཁྲོམ་ར་རུ།ཞུས་ཁྲེང་ཚང་དང་
བཅས་པས་ས་ཡུལ་དངོས་ནས་ཟླ་འོད་ཁྲོམ་རའི་རིམ་
སྤོར་སྒྱུར་བཀོད་ལས་དོན་སྤེལ་ཚུལ་ལ་བརྟག་ཞིབ་
གནང་བ་དང་འབྲེལ།ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་ཀྱི་
འགན་འཁྲི་དོན་འཁྱོལ་བྱས་ཏེ་མི་དམངས་མང་ཚོགས་
ཀྱི་རྒྱུ་ནོར་དང་ཚེ་སྲོག་བདེ་འཇགས་ལ་འགན་སྲུང་
ནུས་ལྡན་བྱེད་དགོས་པ་དང་དུས་མཚུངས།ཁྲིམས་
དང་སྒྲིག་སྲོལ་བཞིན་ཁུལ་ཆུང་རྙིང་གྲས་སྒྱུར་བཀོད་
ལས་དོན་ལ་སྐུལ་འདེད་མཐར་ཕྱིན་པ་གཏོང་དགོས་
པའི་ནན་བཤད་གནང་བ་རེད།
འབྲུ་མཛོད་ལས་ཁུངས་དང་གྲོང་ཁྱེར་གཅིག་སྡུད་
མཁོ་སྒྲུབ་དང་ས་ཁོངས་བརྒལ་ནས་ཟོག་དངོས་འདྲེན་
གཏོང་ལྟེ་གནས།གྲོང་ཁྱེར་ཐད་གཏོགས་སྤྱི་པའི་
བོགས་གཏོང་སྡོད་ཁང་།རྩེད་ཐང་གསོལ་མགྲོན་ཁང་།
ཡར་ཀླུང་རྨུ་སན་སྤྲོ་སྐྱིད་མགྲོན་ཁང་སོགས་རྣམ་གྲངས་
ལས་ཡུལ་ཁག་ཏུ།ཞུས་ཁྲེང་ཚང་དང་བཅས་པས་སྔ་
རྗེས་སུ་ས་ཡུལ་དངོས་ནས་མ་འཇོག་དོན་འཁྱོལ་དང་
ལས་གྲྭའི་མྱུར་ཚད་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་རྒྱུས་གནང་
བ་དང་འབྲེལ།ལས་གྲྭའི་སྤུས་ཚད་དང་བདེ་འཇགས་
ལ་འགན་ལེན་བྱས་པའི་རྨང་གཞིའི་འོགགོ་སྐབས་ཡོད་
དོ་ཅོག་དམ་འཛིན་ཡག་པོ་བྱས་ནས་ལས་གཉེར་ཕན་
འབྲས་མཐོར་འདེགས་དང་མ་དངུལ་ཟླ་སྒྲིལ་སོགས་ཀྱི་
དཀའ་ཁག་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་རོགས་བརྒྱུད།
རྣམ་གྲངས་འཛུགས་སྐྲུན་སྔར་བས་ལེགས་ལ་མྱུར་བ་
ཡོང་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་བཏང་བའི་ཐོག་ནས་ཡུན་རིང་
བདེ་འཁོད་དང་སྤུས་མཐོའི་གོང་འཕེལ་ཆེད་སྲ་ཞིང་
བརྟན་པའི་རྨང་གཞི་འདིང་དགོས་པའི་ནན་བཤད་
གནང་བ་རེད།
བོད་ལྗོངས་ཆིང་ཅང་གློག་ཆས་ཚན་རྩལ་ཚད་ཡོད་
ཀུང་སི་དང་།བའེ་ཧའོ་ལུས་རྩལ་ཐོན་སྐྱེད་འཁོར་
ཁང་།ཡར་ཀླུང་ཐན་ཅེ་CDས་ཁོངས་བཅས་སུ།ཞུས་
ཁྲེང་ཚང་དང་བཅས་པས་ཁེ་ལས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་དང་།

ལག་རྩལ་གསར་གཏོད།སྒྲིག་བཀོད་ཐོན་སྐྱེད་དང་
ཕྱིར་འཚོང་།ལས་བཟོ་པའི་ལས་གླ་དང་ཐོབ་ཐང་།
ཚོང་འགུག་མ་འདྲེན་བྱེད་ཕྱོགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
ལ་རྒྱུས་མངའ་ཞིབ་ཕྲ་གནང་བ་དང་འབྲེལ།ཁེ་ལས་
ཀྱིས་ས་གནས་འདི་གའི་མང་ཚོགས་དང་མཐོ་སློབ་ཐོན་
པའི་སློབ་མར་ལས་གནས་མཁོ་སྤྲོད་ཧུར་ཐག་བྱེད་པ་
དང་།གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཚོང་ར་རྒྱ་སྐྱེད་དང་རིམ་སྤོར་ལ་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།ལས་གཉེར་དོ་དམ་ལ་ཤུགས་
སྣོན་དང་ཚོང་ལམ་རྒྱ་སྐྱེད་ལ་བརྩོན་པ་སོགས་བྱས་
ནས་ལྷོ་ཁའི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་དང་མི་དམངས་
མང་ཚོགས་ཚོར་ཞབས་ཞུ་སྔར་བས་ལེགས་པ་ཞུ་དགོས་
པའི་ནན་བཤད་གནང་།
ཞུས་ཁྲེང་ཚང་གིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གྲོང་
ཁྱེར་འཛུགས་སྐྲུན་ལས་དོན་ལ་མཐོང་ཆེན་གནང་ཞིང་།
བརྟག་ཞིབ་ནང་།གྲོང་ཁྱེར་འཛུགས་སྐྲུན་དང་དོ་དམ་
ལས་དོན་ནི་ཆེད་ལས་རང་བཞིན་ཆེ་སྟབས།ཕན་ཚུན་
མཐུན་སྦྱོར་དང་མིག་དཔེར་སློབ་སྦྱོང་ལ་ཤུགས་སྣོན་
བརྒྱབ་སྟེ།སྒམ་ནན་ཆེ་བ་བྱེད་དགོས་པའི་ནན་བཤད་
ཐེངས་མང་གནང་།གྲོང་ཁྱེར་འཛུགས་སྐྲུན་དང་དོ་
དམ་ཁྲོད་འཕྲད་པའི་གནད་དོན་སྣ་ཚོགས་ལ་འབྲེལ་
ཡོད་ཚན་པ་ཁག་གིས་འགན་ཡག་པོ་འཁུར་ནས་ཐག་
གཅོད་ཡང་དག་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད།ཡུལ་བབ་དང་
བསྟུན་ནས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁོར་ཡུག་རྣམ་པ་གསར་པ་
གཏོད་དེ་མི་རིགས་ཁག་གི་ལས་བྱེད་མང་ཚོགས་ཚོས་
རི་རབ་ལྷུན་པོའི་འགྱིང་ཉམས་མཐོང་ཐུབ་པ་དང་།
དྭངས་ཤིང་གཙང་བའི་ཆུ་བོའང་རོལ་ཐུབ་པ།དེ་བས་
ལོག་མལ་གྱི་བྲོ་བ་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྲུན་དགོས།
སྣེ་གདོང་ཆུས་དང་།གྲོང་ཁྱེར་འཕེལ་སྒྱུར་ཨུད་
དང་།སྡོད་ཁང་འཛུགས་སྐྲུན་ཅུད།ཕྱོགས་བསྡུས་
ཁྲིམས་འཛིན་ཅུད་སོགས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགན་འཁུར་
བློ་མཐུན་ཚོས་བརྟག་ཞིབ་ནང་མཉམ་དུ་ཞུགས་པ་རེད།
བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བསྒྱུར།བསོད་
བསྟན་དང་ཡེ་བཟང་གིས་ཞུས།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད） སྒོང་སྒོང་་་་་་་་
གིས།ཨར་སྐྲུན་རུ་ཁག་ཏུ་མཉམ་གཤིབ་བྱེད་་
པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་།ཝང་ལེའང་ནི་ལས་ཀ་
ཧུར་པོ་ཡོད་པའི་ཁར་མི་གཞན་ལ་རོགས་་་་་་་་
རམ་བྱེད་ཡས་དགའ་པོ་ཡོད་པའི་ཕོ་གཞོན་་་་
ཡིན་པ་རྒྱུས་མངའ་བྱུང་རྗེས་ངས་ཝང་་་་་་་་་་
ལེའང་གི་མནའ་མར་འགྲོ་རྒྱུའི་སེམས་ཐག་་་་་
བཅད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
དང་ཐོག་སྒོང་སྒོང་གི་ཕ་མ་གཉིས་པོས་་་་
ཝང་ལེའང་སྔ་ཕྱི་མ་གཏོགས་སི་ཁྲོན་དུ་ལོག་་་
གི་རེད་སྙམ་ནས་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་སྒྲིག་་་་
ལ་མོས་མཐུན་བྱེད་ཀྱི་མེད།འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་
ཝང་ལེའང་མི་དྲང་པོ་དྲང་གཞག་ཞིག་ཡོད་་་་
པ་དང་རང་གི་དགའ་རོགས་ཆེད་དུ་བོད་དུ་་་
སྡོད་རྒྱུའི་ཐག་བཅད་པ་མཐོང་སྐབས་མཐར་
མག་པ་དེ་ཁས་བླངས་པ་རེད།
བཟའ་ཚོ་གཉིས་ཀྱིས་ཨར་སྐྲུན་རུ་ཁག་་་་་
ཏུ་གླ་པ་བྱས་ནས་བསགས་པའི་དངུལ་དེས།
1993ལོར་ཚོང་ཁང་ཆུང་ཆུང་ཞིག་བཙུགས་
པ་དང་།ལོ་གཅིག་གི་རྗེས་ལ་ཁོ་གཉིས་ལ་ཕྲུ་་
གུ་བུ་མོ་ཞིག་སྐྱེས་ནས་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་་་་་་་
ཁྱིམ་ཚང་ཞིག་ཏུ་གྱུར།
1998ལོར་ཨར་ལས་དོན་རྐྱེན་གྱི་རྐྱེན་་་་་
པས་ཝང་ལེའང་གི་ལག་གཡས་པ་སྐྱོན་ཅན་་་་
དུ་གྱུར་པ་དང་མིག་དབང་མི་གསལ་བར་་་་་་་་
གྱུར།ཝང་ལེའང་གིས།སྐབས་དེ་དུས་རྨས་་་་
སྐྱོན་ཚབས་ལྗི་པོ་ཡོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྒོང་་་་་་་་
སྒོང་གིས་ང་ལྷོ་ཁ་ནས་ལྷ་ས་དང་།ལྷ་ས་ནས་
ཁྲེང་ཏུའུ་ལ་སྨན་བཅོས་བྱེད་པར་ཁྲིད་བྱུང་།

ལོ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་གྱི་སྨན་བཅོས་དུས་ཚོད་་་་
ནང་ཀོང་ཀོང་གིས་ང་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱེད་དགོས་་་
པ་མ་ཟད།ད་དུང་ལོ་ན་ཆུང་བའི་བུ་མོར་་་་་་་
ཡང་ལྟ་རྟོག་བྱེད་དགོས་བྱུང་བས་དངོས་་་་་་་་་
གནས་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་བྱུང་སོང་ཞེས་་་་་་་་་
བཤད།

2002ལོར།ཝང་ལེའང་གིས་ཨར་སྐྲུན་་་
རུ་ཁག་ཞིག་བཙུགས་པ་དང་།མི་སྒེར་གྱི་བྱ་་་
གཞག་བདེ་བླག་ངང་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་་་་་་་་་
དང་དུས་མཚུངས་བཟའ་ཚོ་གཉིས་ཀྱིས་ད་་་་་
དུང་རང་འགུལ་ངང་ས་གནས་དེ་གའི་མང་་་་
ཚོགས་ལ་ལས་ཞུགས་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་་་་་་་་་
གཅོད་བྱེད་རོགས་བྱས།གྲོང་མི་སྨན་ཁང་་་་་
དུ་སྡོད་དགོས་ཚེ་ཁོང་ཚོས་རང་ཁྱིམ་གྱི་་་་་་་་་་
རླངས་འཁོར་བཏང་ནས་གྲོང་མི་སྨན་ཁང་་་་་
དུ་བསྐྱལ་བ་མ་ཟད། ད་དུང་རྟག་ཏུ་ཁོང་་་་་་་
ཚོར་སྨན་རིན་སྔ་རྟིང་སྤྲོད་རོགས་བྱེད་པ་་་་་་་་
དང་མཚམས་རེ་སྨན་རིན་ཚང་མ་ཁོང་་་་་་་་་་
གཉིས་པོས་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་།ནུས་ཤུགས་་་་་
ཡོད་རྒུས་ཁོང་ཚོའི་དཀའ་ངལ་སེལ་རོགས་་་་་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད།ལོ་མང་རིང་།ཝང་ལེའང་གིས་
སྔ་རྗེས་སུ་གྲབ་སྨད་ས་གྲོང་ཚོའི་དུད་ཁྱིམ་5
ཡི་གྲོང་མིར་གྲོ་ཞིབ་དང་འབྲས་སོགས་འཚོ་་་་
བའི་མཁོ་ཟོག་སྤྲད་པ་དང་།ཁང་པ་རྒྱག་་་་་་་་
པའི་ལྕགས་ཤོག་སྨི་ངོས་གྲུ་300ཐག་གཅོད་་་
བྱས་པ་མ་ཟད། སྐབས་དེ་དུས་ནད་གཞིས་་་་
རྐྱེན་པས་དབུལ་པོར་གྱུར་བའི་དམིགས་་་་་་་་་་
བསལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་དུད་ཚང་1ལ་་་་་་
རོགས་སྐྱོར་ཡང་བྱས་པ་རེད།

གསར་འགོད་པས་ཝང་ལེའང་ལ་ནུས་་་་་་
ཤུགས་ཡོད་རྒུས་གྲོང་མི་ཚོར་རོགས་རམ་་་་་་་་་
བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་་་་་་་་་་
སྐབས།ཝང་ལེའང་གིས“འདི་ནི་ང་རང་་་་་་་་
ཏང་ཡོན་ཞིག་གི་ངོས་ནས་བརྗོད་ན་འཁུར་་་་
དགོས་ངེས་ཀྱི་འགན་འཁྲི་དང་འོས་འགན་་་་་
ཞིག་རེད”ཅེས་བཤད།
2014ལོར་ཝང་ལེའང་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་
རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་དཔེ་བཟང་མི་་་་་
སྒེར་ལ་བདམས་པ་དང་། 2016ལོར་ལྷོ་་་་
ཁ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕུལ་བྱུང་གུང་ཁྲན་ཏང་ཡོན་་་
ལ་བདམས་པ། 2018ལོར་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་
ཀྱི་ཤེས་དཔལ་ཁྱིམ་ཚང་ལ་བདམས་པ།
2019ལོར“རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ངལ་རྩོལ་་་་་་
དཔེ་བཟང་བའི”གཟི་བརྗིད་མཚན་སྙན་་་་་་་་
ཐོབ་པ་རེད།
པ་ལགས་ཀྱི་ཤུགས་རྐྱེན་འོགཝང་་་་་་་་་་
ལེའང་གི་བུ་མོ་མཐོ་སློབ་ལོ་རིམ་གསུམ་པའི་་་
ལོ་དེར་དངོས་སུ་ཏང་ནང་ཞུགས་པ་་་་་་་་་་
དང་།ཁོ་མོས་ཀྱང་པ་ལགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་་་་་་་་
ཡིད་ལ་བརྟན་པོར་བཅངས་ཏེ་ཆུང་དུས་་་་་་་་་
ནས་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་དོན་སྙིང་གལ་་་་
ཆེན་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ཡོད།ན་ནིང་ཁོ་མོ་དང་
ཕ་ཡུལ་ཀན་སུའུ་ནས་ཡིན་པའི་བཟའ་ཟླ་་་་་་་་
གཉེན་སྒྲིག་བྱས་ནས་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་་་་་
གྱི་གཏམ་བཟང་ཆུ་མོའི་རྒྱུན་བཞིན་བསྐྱངས་
ཡོད་པ་རེད།
བསོད་བསྟན་དང་བསོད་དོན་གྱིས་ཞུས།

སྒྲིག་ཁྲིམས་སྦྱོང་བ་དང་།སྒྲིག་ཁྲིམས་ཤེས་པ།
སྒྲིག་ཁྲིམས་དམ་པ།སྒྲིག་ཁྲིམས་སྲུང་བ།

ཞུས་ཁྲེང་ཚང་གིས་སྣེ་གདོང་གྲོང་ཁུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་
འཛུགས་སྐྲུན་ལ་རྟོག་ཞིབ་གནང་བ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）དར་རྒྱས་གཏོང་བའི་བདེ་སྐྱིད་ལས་གཞི་ཆེན་པོ་བཅུ་ལག་་
བསྟར་ཤུགས་ཆེན་བྱས་ཏེ་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་གཞུང་ལམ་དང་འཐུང་ཆུ།རླུང་འཕྲིན་བརྙན་་་་་་་་་
འཕྲིན།གློག་འཕྲིན་སྦྲག་སྲིད་བཅས་གྲོང་ཚོ་བར་ཤར་གཏོང་བྱས་པ།གློག་རྡུལ་ཚོང་དོན་་་་་
ཟོག་འགྲེམས་སྡེབ་སྐྱེལ་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་ཐུབ་པ་བཅས་བྱུང་ཡོད།
དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ལྷུན་རྩེ་རྫོང་གིས་གྲང་སྦྲེལ་ཟོག་འགྲེམས་རླངས་འཁོར་8བཀོད་སྒྲིག་་་བྱས་ནས་ལྷུན་རྩེ་རྫོང་གྲོང་དང་ཤང་གྲོང་རྡལ་ཁག་ཏུ་གྲང་མཛོད་བསྐྲུན་ཏེ་ཞིང་ཞོར་་་་་་་་་་བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་དང་ཞིང་ལས་ཐོན་རྫས་ཀྱི་སྤུས་ཚད་འགན་ལེན་བྱས་པ་དང་།ལྷུན་རྩེ་རྫོང་ཡུལ་སྨད་ཤང་གི་ཚད་ལྡན་ཅན་གྱི་གསོ་སྤེལ་དང་།གཟན་ཆག་ལས་སྣོན།བཤས་ར།གྲང་སྦྲེལ།ཟོག་འགྲེམས་སོགས་ཐོན་ལས་སྦྲེལ་ཐག་ཧྲིལ་པོའི་འཕེལ་རྒྱས་རྣམ་པ་་ཐོག་མར་མངོན་པ།རྒྱ་ཚྭ་རྫོང་ལྷ་གསོལ་ཤང་གིས་དངོས་ཟོག་ཕྱིར་ཚོང་དང་སྡེབ་སྐྱེལ་ལ་་་་་་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ་ཁྱོན་ཡོངས་དང་འབྲེལ་ཐག་ཡོངས་ཁྱབ་ཐོག་ནས་ཁོངས་གཏོགས་་་་་་་་ཁུལ་གྱི་སྟར་ཁ་དང་ཀུ་ཤུ་སོགས་ཞིང་ཞོར་ཐོན་རྫས་འཐུ་འཐོག་དང་།གདམ་གསེས།ཐུམ་་་སྒྲིལ།སྒམ་སྒྲིལ།ཐོ་སྦྱར།ཚོང་ཟོག་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་སྤེལ་ཏེ་ཟོག་འགྲེམས་མྱུར་་ཚད་དང་།ཞབས་ཞུའི་རྣམ་འགྱུར།དྲིལ་བསྒྲགས་བྱེད་ཚད།ཐོན་རྫས་སྤུས་ཚད་སོགས་་་་་་་་ཁྱབ་ཁོངས་ཁག་གི་ལས་དོན་ཆེ་རུ་གཏོང་གང་ཐུབ་བྱས་པ།འཕྱོངས་རྒྱས་རྫོང་གིས་རྫོང་་་་་་་ཁོངས་ཀྱི་ཟོག་འགྲེམས་མ་ལག་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འཐུས་ཚང་དུ་བཏང་ནས་ཟོག་འགྲེམས་་ཞབས་ཞུའི་དྲ་རྒྱའི་སྟེགས་བུ་བསྐྲུན་ཐོག།ཤིང་ཏོག་དང་སྔོ་ཚལ།ཤ་སོགས་གྲང་སྦྲེལ་ཟོག་་་་འགྲེམས་ཀྱི་རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་འཛུགས་སྐྲུན་མགྱོགས་སུ་བཏང་སྟེ་འཕྱོངས་རྒྱས་རྫོང་་་་གི་ཚད་ལྡན་ཅན་གྱི་གྲང་སྦྲེལ་ཟོག་འགྲེམས་རྣམ་གྲངས་འཛུགས་སྐྲུན་དང་གཉེར་སྐྱོང་ལ་་་་་་སྐུལ་འདེད་བཏང་ཞིང་།ཞིང་ཕྱུགས་ཐོན་རྫས་དྲ་ཐོག་ཕྱིར་ཚོང་བྱ་ཚད་དང་བཟོ་ལས་ཐོན་་རྫས་དྲ་ཐོག་ཉོ་སྒྲུབ་ཀྱིས་འཛད་སྤྱོད་པའི་ལག་ཏུ་སྐྱེལ་སྤྲོད་བྱེད་པའི་མཐའ་མའི་སྤྱི་ལེ་་་་་་་་་་གཅིག་ཤར་གཏོང་བྱས་ཡོད་པ་རེད།
བསྡོམས་རྩིས་བྱས་པར་གཞིགས་ན།2023ལོར་ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་སྦྲག་སྲིད་ལས་རིགས་་་་ཀྱི་སྦྲག་སྐྱེལ་ལས་སྒོའི་གྲངས་འབོར་ཁྲི་1063.79ཟིན་པའི་ནང་མྱུར་སྐྱེལ་ལས་སྒོའི་གྲངས་་
འབོར་ཁྲི་52.13ཟིན་པ་དང།་ཡོང་འབབ་སྒོར་ཁྲི་1744ཟིན་ནས་དུས་མཚུངས་ལས་ཁག་
སོ་སོར་73.06%དང་73.37%འཕར་བ་དང་འབྲེལ་ཁེ་ལས་1921ཀྱིས་ཡར་ཀླུང་ཚོང་་་་
འདུས་དང་།རྫོང་ཁག་གི་ཚོང་འདུས་སོགས་འགྲེམས་འཚོང་བྱེད་སྒོར་ཞུགས་རྒྱུར་ཁྲིད་་་་་་་་་
ཕྱོགས་བྱས་ཡོད་པ་རེད།
བསོད་ནམས་བསྟན་པས་བསྒྱུར།བསོད་དོན་དང་ཡེ་བཟང་གིས་ཞུས།

བརྩེ་བ་ཟབ་པའི་རྒྱ་བོད་བཟའ་ཚོ་གཉིས། ངེད་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་ཟོག་འགྲེམས་ཐོན་ལས་དབྱར་མཚོ་རྒྱས་པ་ལྟར་

འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུར་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྐུལ་འདེད་བཏང་བ།